

Farský list

Gréckokatolíckej Farnosti svätého archanjela Michala v Lomnom

ročník: VII.

22. január 2023

číslo: 04

365 dní s pátrom Piom

13. január: Maj sa na pozore, aby si nestratila zo zreteľa prítomnosť Boha, nech robíš čokoľvek. Nikdy sa nepúšťaj do práce či akejkoľvek inej činnosti bez toho, aby si najprv pozdvihla myseľ k Bohu a prostredníctvom vzbudenia si zbožného úmyslu naň nasmerovala činnosti, ktoré sa chystáš robiť. So vzdávaním vďaka rob to isté aj na záver všetkých svojich činností a skúmaj pritom, či si všetko robila v zhode so svätým úmyslom, ktorý si si vzbudila na začiatku. Ak zistíš, že si v niečom pochybila, pokorne popros Pána o odpustenie a vzbud' si pevný úmysel napraviť svoje chyby.

Nech ťa neodrádza a nezarmucuje, ak tvoje skutky nedosahujú taký stupeň dokonalosti, aký si si predsavzala vo svojom počiatočnom úmysle. Čo iné by sme mali čakať? Sme krehké bytosti, vzaté zo zeme; každý z nás je zemou, a nie každé pole vydáva tie isté rastliny; aké zamýšľal rozsievač. Nech nás naša bieda vždy vedie k pokore, k uznaniu, že bez Božej pomoci nie sme ničím. *(List zo 17. decembra 1914 adresovaný Raffaeline Ceraseovej - Korešpondencia, zv. II, s. 273)*

14.január: Ak sa znepokojujeme po vykonaní nejakého činu, lebo sa nám ho nepodarilo vykonať v zhode s čistým úmyslom, ktorý sme mali na začiatku, nemožno to nazvať pokorou: v skutočnosti je to neklamný znak toho, že duša nezverila dokonalosť svojho diela do rúk Božej pomoci, a namiesto toho sa priveľmi spoľahla na svoje vlastné sily.

Moja drahá Raffaelina sa však vyvaruje tejto pokútnej satanovej filozofie tým, že rázne odmietne všetky jeho vnuknutia, len čo ich zachytí vo svojej duši. Nech ťa milosť nášho Pána zakaždým oslobodí od toho, aby si sa stala korisťou tohto zákerného ducha, a to aj v zdanlivo bezvýznamných veciach. Pre dušu osoby, ktorá sa zasnúbila s Božím Synom, totiž nikdy nie je malou vecou upadnúť do osídel tohto hrozného netvora čo i len v malej veci. *(List zo 17. decembra 1914 adresovaný Raffaeline Ceraseovej - Korešpondencia, zv. II, s. 273)*

LITURGICKÝ KALENDÁR

Pondelok, 23. január 2023

Svätý hieromučeník Klement

16:30 Svätá liturgia (Kručov,*sl.*): † Ján (Kertis)

17:30 Svätá liturgia (Lomné,*sl.*): † Michal, Zuzana, Ján, Mária

Menl. časti: *sl.* s. 108 ap. zač. 59 evanj. Mk zač. 54

Utorok, 24. január 2023

Prepodobná matka Xénia Rímska

16:30 Svätá liturgia (Bžany,*sl.*): * Jozef (za uzdravenie)

17:30 Svätá liturgia (Kručov,*sl.*): † Ján, Anna, Anna, Ján

Menl. časti: *sl.* s. 109 ap. zač. 60 evanj. Mk zač. 55

Streda, 25. január 2023

Svätý Gregor Teológ

16:30 Svätá liturgia (Kručov,*sl.*): † Alžbeta (Dzurjaninová)

17:30 Svätá liturgia (Lomné,*sl.*):

* Helena (Kundrátová, za uzdravenie); Panachýda † Anna, Fedor

Menl. časti: *sl.* s. 334 ap. zač. 61 evanj. Mk zač. 56

Štvrtok, 26. január 2023

Prepodobný otec Xenofont, jeho manželka Mária a synovia

Piatok, 27. január 2023

Prenesenie úctyhodných pozostatkov svätého Jána Zlatoústeho

16:30 Svätá liturgia (Kručov,*sl.*): * Matias (6 rokov)

17:30 Svätá liturgia (Lomné,*sl.*): † Ján, Anna (Piskoríkovi)

Menl. časti: *sl.* s. 275 ap. zač. 64 evanj. Mk zač. 58

Sobota, 28. január 2023

Prepodobný otec Efrém Sýrsky

Nedeľa, 29. január 2023

Nedeľa o mýtnikovi a farizejovi. Prenesenie pozostatkov svätého hieromučeníka Ignáca Bohonositeľa. Hlas 1.

08:00 Svätá liturgia (Kručov,*stsl.*): * Helena s rodinou

09:30 Svätá liturgia (Lomné,*stsl.*): * za všetkých veriacich

11:00 Svätá liturgia (Bžany,*stsl.*): * o. Martin (Hornák) s rodinou

Menl. časti: *stsl.* s. 97,160 ap. zač. 296 evanj. Lk zač. 89

Rozprávanie ruského pútnika

Dávali mi odriekať „Zmiluj sa nado mnou, Pane!“ Starý otec a stará matka sa pritom skláňali až po zem, alebo kľačali na kolenách. Takto som dosiahol vek sedemnást' rokov, keď moja stará matka zomrela. Starý otec mi povedal: Nuž,

zostali sme doma bez domácej panej. Čo si počneme bez ženy? Tvoj starší brat nie je súci na nič, idem ťa oženiť. Odporoval som hlavne pre svoju nemoc, ale môj starý otec naliehal. Oženil som sa teda s dobrým a vážnym dievčaťom; malo dvadsať rokov. Prešiel jeden rok a môj starý otec ochorel na smrť. Zavolať si ma k sebe, rozlúčili sme sa a povedal: Nechávam ti dom a všetko, čo mám. Ži, ako sa patrí, neklam nikoho a nadovšetko sa modlievaj k Pánu Bohu. Od neho pochádza všetko. Neskladaj dôveru v ničom inom, ale len v Pánu Bohu. Chodievaj do kostola, čítavaj Bibliu a pamätaj na nás vo svojich modlitbách. Tu máš tisíc zlatých rubľov, stráž si ich, nepremrhaj ich nič pre nič, ale nebuď ani lakomý, dávaj žobrákom a na Božie chrámy!

Umrel a ja som ho pochoval. Môj brat bol žiarlivý na to, že som dostal hostinec do dedičstva. Robil mi všelijaké nepríjemnosti. Nepriateľ ho tak ďaleko dostal, že sa rozhodol zavraždiť ma. Jednej noci, keď sme už spali a keď nebolo u nás cestujúcich, dostal sa do skladu, podpálil ho a ukradol nám všetky peniaze, čo boli v kufri. Zobudili sme sa, keď celý dom bol už v plameňoch. Zachránili sme sa len tak, že sme vyskočili cez okno. Mali sme Bibliu pod poduškou a vzali sme si ju so sebou. Dívali sme sa na náš horiaci dom a hovorili sme si: Vďaka Bohu! Zachránili sme Bibliu, budeme sa môcť aspoň utešovať v nešťastí. Takto nám zhorel celý majetok. Môj brat zmizol z toho kraja. Neskoršie v podnaptom stave sa chvastal a tak sme sa dozvedeli, že on to bol, čo ukradol peniaze a podpálil dom. Zostali sme holí a bez ničoho, naozajstní žobráci. Vďaka pôžičkám a svoje dobrej vôli sme si nejako postavili malú chatrč a žili sme ako úbožiaci. Mojej žene sa nikto nevyrovnal v pradení, tkaní a šití. Brala objednávky od ľudí a pracovala od rána do večera, aby ma nejako vyživila. Pre to moje choré rameno nemohol som si sám ani len obuť topánky z kôry. Ona najčastejšie priadla alebo tkala a ja sediac vedľa nej čítaval som Bibliu. Ona počúvala a často sa pustila do plaču.

Keď som sa jej spýtal: Prečo plačeš? Ved', vďaka Bohu, ide nám to ešte ako tak, odpovedala: Som dojatá, lebo v Biblii je to tak pekne napísané! Rozpamätávali sme sa tiež na radu starého otca, často sme sa postili, každé ráno sme čítali hymny na česť Panny Márie a večer každý jeden sme robili tisíce poklôn pred ikonami, aby sme neupadli do pukušenia. Žili sme takto spokojne za dva roky. Ale raz sa stalo čosi divné: nevedeli sme nič o vnútornej modlitbe, ktorá sa vykonáva v srdci, nepočuli sme o nej ani len slovo, modlievali sme sa len jazykom, robili sme úklonky ako sprostáci a predsa túžba po modlitbe tam bola; tá dlhá vonkajšia modlitba nezdala sa nám ťažkou, vykonávali sme ju dokonca s radosťou. Mal nepochybne pravdu môj učiteľ, čo mi raz povedal, že vnútri v človekovi jestvuje akási tajomná modlitba, o ktorej nevie ani on sám, ako povstáva, ale každého nutká modliť sa podľa toho, ako môže a ako vie.

Po dvoch rokoch takéhoto života moja žena dostala silnú horúčku a deviateho

dňa po prijímaní umrela. Ostal som sám, sám ako prst, a nemohol som nič robiť. Neostalo mi nič iné len sa vydať svetom na žobranie. Ale hanbil som sa pýtať almužnu. Okrem toho, keď som myslel na svoju ženu, cítil som sa taký nešťastný, že som nevedel, kam sa mám podieť. Keď som vstúpil do chatrče a keď som uvidel jej šaty alebo jej šatku, čo nosievala na hlave, pustil som sa do vzlykania a upadol som do bezvedomia. Keby som bol takto ďalej žil v dome, môj smútok by sa mi bol stal neznesiteľným. Preto som radšej predal chatrč za dvadsať rubľov a rozdelil som medzi chudobných svoje vlastné šaty ako aj šaty mojej ženy. Pre moju nemoc vydali mi trvalý pas. Vzal som si so sebou svoju drahú Bibliu a šiel som, kam ma viedli oči. Keď som prišiel na cestu, pýtal som sa: Kam teraz ďalej ísť? Pôjdem najprv do Kyjeva, pokloním sa tam Božím svätým a požiadam ich, aby mi pomáhali v mojom nešťastí. Odkedy som si urobil toto predsavzatie, cítil som sa lepšie. Do Kyjeva som prišiel s radosťou. Teraz je už trinásť rokov, čo som neprestajne na cestách. Navštívil som mnohé chrámy a kláštory, ale teraz cestujem väčšinou cez stepi a polia. Neviem, či mi Pán dovoľí prísť až do svätého Jeruzalema. Ak je to však Božia vôľa, možno bude na čase, aby som tam zložil svoje hriechne kosti.“ „A koľko máš rokov?“

ŠTVRTÉ ROZPRÁVANIE

„Pre mňa je slasťou byť v Božej blízkosti a v Pánu Bohu svoju nádej mať...“
(Žalm 73,28)

„Ruské príslovie má pravdu,“ povedal som vracajúc sa od svojho duchovného otca: „Človek mieni, Pán Boh mení. Myslel som, že už dnes odcestujem do svätého mesta Jeruzalema, ale ináč sa stalo; celkom nepredvídaná udalosť zdržala ma tu ešte dva alebo tri dni.“

(pokračovanie v budúcom čísle)

OZNAMY

- **Drahí bratia a sestry, srdečne Vás pozývame na archijerejskú svätú liturgiu, ktorú budeme sláviť spolu s biskupmi zo Slovenska a zahraničia v sobotu 28. januára 2023 o 10:00 v Katedrále sv. Jána Krstiteľ'a v Prešove pri príležitosti 15. výročia zriadenia Gréckokatolíckej metropolie *sui iuris*.** Naša cirkev bola na metropolitný stupeň pozdvihnutá pápežom Benediktom XVI. na sviatok Troch svätiteľ'ov 30. januára 2008. Svätou liturgiou budeme Bohu ďakovať za všetky milosti, ktorými nás obdarúva skrze svoju Cirkev. Slávnosť bude zároveň v priamom televíznom prenose vysielat' RTVS na Dvojke. Sprievodným program bude vedecká konferencia s medzinárodnou účasťou, ktorá sa uskutoční na Gréckokatolíckej teologickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove v piatok 27. januára 2023 o 9:00.
- **Upratovanie v chráme v Lomnom** má na zodpovednosť dvojica rodín: rodina Capová a rodina Chvaščáková. Tým, čo upratovali srdečne Pán Boh zaplat' a tým, čo nastupujú prajeme veľa síl.

Gréckokatolícka cirkev, Farnosť svätého archanjela Michala

Lomné 95, 090 33 Turany nad Ondavou, tel.: 054/749 12 55; 0905 507 681

o. Peter Olšavský, email: gkfu.lomne@gmail.com web: <http://www.lomne.sk/-cirkev>

Gréckokatolícke arcibiskupstvo v Prešove a Gréckokatolícka teologická fakulta
Prešovskej univerzity v Prešove Vás pozývajú na vedeckú konferenciu s medzinárodnou účasťou venovanú

15. výročiu vyhlásenia Gréckokatolíckej metropolie sui iuris

27. januára 2023, GTF PU, aula A1

PROGRAM KONFERENCIE

09:00

Otvorenie konferencie

***

09:15 – 09:45

**Ekleziologický, liturgický a ekumenický význam
koncelebrácie božskej liturgie v byzantskom obrade,
ktorej podstatnú súčasť tvorí Prasiatka v Prešove
na Slovensku (14. septembra 2021)**

Mons. prof. Dimitrios Salachas

***

09:45 – 10:05

**Metropolitná cirkev sui iuris a jej práve postavenie
v ekleziológii východných cirkví**

Mons. prof. ICODr. Cyril Vašíl, PhD.

***

10:05 – 10:25

**Od Košického vikariátu ku Gréckokatolíckej
metropolitnej cirkvi sui iuris na Slovensku**
doc. PhD. Jaroslav Čorant, PhD.

10:25 – 10:45

**Pramene jednotnosti Gréckokatolíckej cirkvi
na Slovensku**

doc. ThDr. Maroz Mojzeš, PhD.

***

10:45 – 11:05

**Významný prínos Mons. Jána Hirka pre rozvoj
Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku**

prof. ThDr. Marek Petros, PhD. – a. Andrej Buzniak

***

11:05 – 11:30

Diskusia a záver

**Súčasnosť podujatia bude aj vďaka
gréckokatolíckemu dobrodružníctvu
Zbora sv. Bazilya Šaldopceva.**

***

*Gréckokatolícka teologická fakulta
Prešovskej univerzity v Prešove*

365 dní s pátrom Piom

---

15. január: Nikdy sa svojou dušou nepohrúž do svojej práce či iných záležitostí natoľko, aby si stratila zo zreteľa Božiu prítomnosť. Preto ťa prosím, aby si si často obnovovala správny úmysel, ktorý si si dala na začiatku: z času na čas opakuj strelné modlitby, ktoré sú akoby mrakmi šípov zasahujúcich Božie srdce, nútiacich ho (prepáč mi tento výraz, ktorý však v našom prípade nie je žiadnym prehánaním), opakujem, nútiacich ho udeliť nám svoje milosti a vo všetkom nám poskytnúť svoju pomoc.

Nesadaj si k stolu bez toho, aby si sa najprv pomodlila a poprosila o Božiu pomoc, aby jedlo, ktoré ideme voľky-nevoľky požívať, aby sme uľavili svojmu telu, neuškodilo našej duši. potom začni jesť, no vždy to rob sprevádzaná nejakou nábožnou myšlienkou; predstav si, že máš pri sebe božského Učiteľa spolu s jeho svätými apoštolmi, ktorý s nimi práve slávi Poslednú večeru a chystá sa ustanoviť Oltárnu sviatosť. Skrátka a dobre, usilujme sa, aby sa nám telesný pokrm stával prípravou na nebeský pokrm prijímaný v Najsvätejšej Eucharistii. (*List zo 17. decembra 1914 adresovaný Raffaeline Ceraseovej - Korešpondencia, zv. II, s. 273*)

16. január: Nikdy nevstávaj od stola bez toho, aby si vzdala Pánovi vďaku, ktorá mu patrí. Keď takto konáme, nemáme sa čoho obávať zo strany našich nenásytných chutí. Pri jedení sa vystríhaj nadmernej prieberčivosti; maj na pamäti, že na to, aby sme utíšili svoj hlad, stačí trocha alebo len celkom málo pokrmu. Nikdy si nenaberaj viac jedla, než potrebuješ, a dávaj si pozor na to, aby si bola vždy umiernená; nanajvýš starostlivo dbaj o to, aby si sa vždy klonila skôr k nedostatku než k nadbytku. Nechcem však, aby si vstával a od stola hladná: nie, toto nie je môj úmysel. Nech všetko riadi rozvaha, najdôležitejšie pravidlo všetkých ľudských činov.

Nikdy sa neukladaj na spánok bez toho, aby si si najprv vykonala spytovanie svedomia z toho, ako si prežila deň, a zamerala všetky svoje myšlienky na Boha. Potom odovzdaj a zasväť Pánovi samu seba a všetkých ostatných kresťanov, najmä moju biednu osobu, pretože aj ja robím to isté pre teba. Taktiež obetuj na slávu Božej velebnosti nočný odpočinok, na ktorý sa chystáš. Nikdy nezabudni na anjela strážcu, ktorý je vždy pri tebe a nikdy ta neopustí, nech by si sa voči nemu dopustila akejkoľvek krivdy. (*List zo 17. decembra 1914 adresovaný Raffaeline Ceraseovej - Korešpondencia, zv. II, s. 273*)

17. január: Chápem, že duša, v ktorej prebýva Boh, sa na každom svojom kroku obáva, že urazí Pána. Tento svätý strach sa stáva takmer neznesiteľným, keď sa duša obáva, že si nebude dostatočne plniť vlastné povinnosti. Takáto

duša však môže byť pokojná, pretože práve vďaka tomuto strachu sa nebude dopúšťať pokleskov a namiesto toho bude s istotou napredovať. Brat môj, keby záviselo od nás, či vydržíme stáť na nohách, určite by sme pri prvom závane vetra padli do rúk nepriateľov našej spásy. Neprestajne preto dôverujme Božiemu zľutovaniu. Takto budeme čím ďalej, tým viac zakúšať, aký dobrý je Pán. [...] Nateraz vás úpenlivo prosím, aby ste nestrácali čas myšlienkami na minulosť. Ak sme ju dobre využili, vzdajme za to slávu Bohu; ak zle, opovrhujeme ňou a zverme sa dobrane nebeského Otca. No nielen to. Povzbudzujem vás, aby ste upokojili svoje srdce utešujúcou myšlienkou, že vášmu životu, presnejšie tej jeho časti, ktorú ste neprežili tak, ako ste mali, sa už dostalo od nášho najmilšieho Boha odpustenia. Zo všetkých síl utekajte pred nepokojom a rozrušenosťou srdca, lebo inak vaša námaha neprinesie žiadne ovocie alebo prinesie len veľmi málo ovocia. S istotou vieme, že ak je naša duša rozrušená, útoky diabla sú častejšie a priamejšie. On totiž chce využiť túto našu prirodzenú slabosť na to, aby uskutočnil svoje zámery. Majme sa preto dôkladne na pozore pred touto, pre nás nie zanedbateľnou vecou: len čo spozorujeme, že upadáme do stavu sklúčenosti, oživme svoju vieru a vrhnime sa do náručia nebeského Otca, ktorý je ochotný prijať nás zakaždým, keď sa k nemu úprimne utiekame. *(List z 9. februára 1916 adresovaný P. Basiliovi da Mirabello Sanniticovi - Korešpondencia zv. III, s. 191)*

18. január: Dcéra moja, nemaj nikdy strach z búrok, ktoré sa niekedy zvyknú strhnúť uprostred krutej zimy, pretože čím je tuhšia, tým viac kvetov zakvitne na jar a tým bohatšia bude žatva. Nech už pokušiteľ hovorí a robí čokoľvek, Boh v tebe dosahuje svoj vznešený zámer - tvoju dokonalú premenu na neho samého. Moja najmilovanejšia dcéra, nikdy never našepkávaniu a zlovestným tieňom nepriateľa, a pevne sa pridržaj pravdy obsiahnutej v tomto tvrdení, ktoré ti predkladám s plnou autoritou tvojho duchovného sprievodcu a s úplnou istotou vo svedomí. Strach z toho, že stratíš svoje ja v objatí Božej dobroty, je zvláštnejší než obava dieťaťa z materského objatia. Zažeň preto každú pochybnosť a úzkosť, ktoré na teba, mimochodom, dopúšťa nekonečná láska, aby dosiahla vyššie uvedený zámer.

Stisky a rozpínanie, ktoré pociťuje tvoje srdce, sa rodia z lásky, ktorá ťa postrkuje a zároveň priťahuje. Ži preto v pokoji a rozšír svoju dušu tvárou v tvár večnému slnku. Neboj sa jeho horúcich, rozpálených lúčov. Najmilovanejšia dcéra môjho srdca, rozšír teda svoju dušu zoči-voči tomuto slnku nekonečnej krásy, ak túžiš po tom, aby sa roztvorila tvoja kukla a dala zo seba vyjsť pôvabnému motýľovi, ktorý je v nej uväznený. *(List z 21. mája 1918 adresovaný Antoinette Vonovej - Korešpondencia, zv. III, s. 857)*

Ján Knapík – Milosrdenstvu v ústrety

(alebo ako to vyzerá z druhej strany spovednej mriežky)

Od tohto *confessio laudis* (teda vyznania chválou), ako ho kardinál Martini pomenoval, môže kajúcnik prejsť ku *confessio vitae* (teda k vyznaniu zo života), čiže pristúpi k hľadaniu a k vypočítavaniu hriechov. Je to ako povedať pred Bohom, čo mi teraz spôsobuje, že sa cítim nesvoj, čokoľvek, čo by som rád zo svojho života odstránil. Často ide viac o postoje alebo spôsoby žitia než o formálne hriechy; v konečnom dôsledku sú však ich koreňom - ako to zaznačil sv. Marek - zlé myšlienky, smilstvá, krádeže, vraždy, cudzoložstvá, chamtivosť, zlomyseľnosť, klamstvo, necudnosť, závišť, rúhanie, pýcha, hlúposť (Mk 7,21-23).

Keďže nie všetci kajúcnici majú v sebe dosť odvahy alebo ochoty vyznávať hriechy, používajú rôzne spôsoby, ktorými svoju vinu akoby zjemňujú. Príklady, ktoré zmieňujem na nasledujúcich stránkach, sú výsledkom rôznych zažitých situácií, strachov, podvedomých ohľadov, no v nemalej miere i formačných pochybení rodičov, učiteľov či kňazov. Možno ich zaradiť medzi duchovné a psychologické príčiny toho, že penitent má problém otvorene sa vyznať z vlastných previnení. Okrem toho, v duchovnej oblasti môže problém s vyznávaním hriechov súvisieť priamo s úzkostlivým strachom z hriechu. Sú aj takí ľudia, ktorí žijú v mylnom presvedčení, že otvorené priznanie viny predstavuje v očiach spovedníka ich degradáciu či poníženie. A preto, napriek tomu, že sú si vedomí vlastnej hriešnosti, hľadajú spôsob, ako sa od viny odosobniť.

„NIEKTO“ SPÁCHAL HRIECH

Penitent pri vyznaní hriechov použije namiesto prvej osoby, ktorou by priamo označil seba za vinníka, neutrálne slovo človek. „Človek sa poháda, človek ponadáva, dakedy človek aj pokradne.“ Obyčajne na takéto vyznanie reagujem otázkou: „Ktorého človeka máte na mysli?“ A dostávam rôzne odpovede. Od nechápavého pohľadu, ktorý by sa dal verbalizovať: „Ale no tak, pán farár, obidvaja vieme, o koho ide“, až po krkolomné vysvetľovanie, že medzi osobou

spovedajúceho sa a hriechmi existuje priama spojitosť. Škoda len, že chýba priama reč, ktorá by to bezodkladne vyjadrila. Vyššiu formu odosobnenia predstavuje vyznanie hriechov v trpnom rode. Navodzuje zdanie, že hriechy spáchala nejaká záhadná, neznáma osoba, s ktorou kajúcnik kľachiaci v spovednici nemá nič spoločné. „Popilo sa dosť veľa. Dačo sa aj pokradlo. Nie vždy sa dodržiavajú dopravné predpisy.“ Ako na podnose sa tu núka otázka, o akých mimozemšťanoch sa to tu vlastne hovorí.

„ČIARKA ALE“

Tento spôsob vyznania používajú s obľubou - a treba povedať, že aj so značnou dávkou majstrovstva - ľudia, ktorí bez okolkov vyznávajú všetky svoje hriechy. Robia to s ľahkosťou vyrážajúcou dych. O všetkých typoch pokleskov, aj o tých najťažších, hovoria štýlom, ktorým sa vyjadrujú najobyčajnejšie veci. Akoby ste povedali „dobrý deň“ alebo „aké nádherné ráno“. Koľko úprimnej pokory, napadne mi a hneď si predstavím tých, čo len veľmi neochotne vyznávajú svoju vinu.

Až také idylické to však nie je. Tento typ kajúcnika síce vyzná všetko s nenútenosťou rutinéra, ale za pôvodcu hriechov považuje iné osoby.

„Veľmi som hrešila. Použila som Božie meno a meno Panny Márie ako ťažkú nadávku...“ - a teraz pozor, prichádza čiarka, potom ale a za tým – „to zať je na vine. Prišiel domov opitý ako prasa. Ja keď zacítim, že vypil čo i len pohárik, už sa neviem ovládať. Viete, on keby nepil, to by bol u nás raj.“

„To znamená, že v iných situáciách nehrešíte?“ logicky kontruujem.

„Hreším, ale to len vtedy, keď ma niekto vytočí. Ja sama od seba by som nikdy také slová nepoužila. Dnes sú ľudia strašní, veď to poznáte.“ Práveže poznám.

Iný príklad: „Súdím sa so susedom, ale to je jeho vina, lebo jablká z jeho stromu padajú do mojej záhrady.“ „A o čo vám ide?“ „Tak buď nech si tú jablňu zreže, alebo nech k nám tie jablká nepadajú.“

VYZNANIE - NEVYZNANIE

V týchto prípadoch sú mi nanič všetky skúsenosti nadobudnuté rokmi spovedania. Kajúcnik prichádza, aby dostal rozhrešenie, ale nemieni nič vyznať. Existuje viacero spôsobov, ako to chce doceliť. Jeden z nich ma priam zdvíha zo stoličky. „Nikomu som neublížil, modlím sa pravidelne, v nedele a prikázané sviatky navštevujem bohoslužby, s manželkou žijem usporiadane a na nikoho sa nehnevám.“ Čakal by som, že po tomto úvode bude nasledovať riadne vyznanie hriechov, ale namiesto toho prichádza bravúrne finále: „A na viac hriechov sa nepamätám.“

V prvých rokoch kňazstva som sa snažil jemne sondovať, kde sú v tejto chváloreči zašifrované hriechy. Jeden tam určite je – nekritický postoj k sebe samému, ale kajúcnik si to zjavne nemyslí. Niektorým „otvorí oči“ otázka, či si spomínajú na dáke hriechy z minulosti. Stačí jediný, ten má totiž účinok podobný sile balvana, ktorý rozbije ľad a voda sa potom nezadržateľne začne vylievať na všetky strany. Spomienka na nejaké vedome spáchané zlo z minulosti pomôže uvoľniť cestu k vyznaniu aj hriechov zablokovaných v podvedomí, či už strachom, hanbou, nezdravým sebavedomím alebo inou vnútornou silou.

Avšak takýto ideálny scenár sa nevyskytuje často. Väčšinou sa dopracujeme k akémusi neurčitému vyznaniu hriechov. Aby som bol presný, k tomu, že kajúcnik aspoň pripustí, že urobil niečo zlé. No spôsob, akým to vyzná, nemožno považovať za víťazstvo.

(pokračovanie v budúcom čísle)